

Datum
2020-10-22

Adress

Diarienummer
GYVF-2020-2840

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Utbildningsdepartementets remiss av betänkandet En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning (SOU:28) STK-2020-1023

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att lämna följande yttrande från förvaltningen:

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat utredningen på remiss till grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden med svar senast den 2 oktober. Förvaltningen har fått förlängd svarstid till 22 oktober mot att ett preliminärt yttrande inkommer senast den 30 september.

I detta yttrande redovisas gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens synpunkter gällande de tre områden i betänkandet som påverkar nämndens verksamhet; regional antagningsorganisation, införande av sektorsbidrag samt förslagets inverkan gällande ökad gymnasiebehörighet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen avstyrker förslaget om att Skolverket regionalt ska hantera antagning till gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Förvaltningen ser positivt på principen med sektorsbidrag men anser att sektorsbidraget bör utredas vidare gällande vad som ska ingå i detta för att säkerställa att det kan användas på det sätt som bäst gynnar elevernas utveckling. Förvaltningen ser positivt på att sektorsbidraget ska vara socioekonomiskt viktat. Förvaltningen anser att även gymnasieskolan ska omfattas av den förändrade beräkningen av grundbeloppet som föreslås i 9.2.3 med ett avdrag för de merkostnader kommunen har för att kunna erbjuda plats för de elever som drabbas om fristående skolor drar ner på verksamheten eller stänger ner skolenheter.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ser positivt på möjligheten att utredningens förslag kan ge ökad gymnasiebehörighet.

För övriga förslag hänvisar förvaltningen till grundskolenämndens yttrande.

Yttrande

Betänkandet En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning (SOU 2020:28) omfattar förskola, grundskola och grundsärskola men utredaren ser stora fördelar med att även gymnasieskolan och gymnasiesärskolan omfattas av flera av utredningens förslag.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ser tre områden som påverkar nämndens verksamhet:

- Utredningen föreslår att Skolverket etableras regionalt för hantering av ett nationellt skolvalssystem för placering respektive mottagande vid samtliga kommunala och fristående skolor. Utredningen ser stora fördelar om Skolverket regionalt också hanterar antagning till gymnasieskola och gymnasiesärskola.
- Utredningen föreslår att man slår samman flera av de riktade statsbidragen till ett sektorsbidrag och tillför ytterligare resurser. Utredningen föreslår att frågan om ett större statligt sektorsbidrag utreds vidare och man menar att detta också bör omfatta finansieringen av gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.
- Utredningen resonerar i kapitlet om konsekvensanalys hur dess förslag förbättrar möjligheten för ökad gymnasiebehörighet med ökade chanser att fullfölja gymnasiet och därmed påverkan på inträdet på arbetsmarknaden.

Förvaltningen väljer att dela in sitt yttrande i dessa tre områden samt kommenterar kort möjligheten att genomföra förslagen samt förslagets påverkan för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden som huvudman.

Utredningen föreslår att Skolverket etableras regionalt för att säkerställa ett aktivt och nära samarbete med huvudmännen i varje region och fungera rådgivande och stödjande. Syftet är att bidra till en ökad likvärdighet och höjd undervisningskvalitet.

Skolverket föreslås ansvara för hantering av ett nationellt skolvalssystem för placering respektive mottagande vid samtliga kommunala och fristående skolor. Utredningen ser stora fördelar om Skolverket regionalt också hanterar antagning till gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har även fått SOU 2020:33 Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning på remiss. I denna utredning föreslås att antagningsorganisationen ska vara gemensam för gymnasieskolan anordnad av kommuner, regioner och enskilda huvudmän. Idag finns en välfungerande gemensam antagningsorganisation för Skåne-Blekinge där även friskolor ingår. En gemensam antagningsorganisation byggd på regional samverkan har bättre möjligheter att anpassas till förändrade samverkansområden än vad Skolverket på regional nivå har. Förvaltningen avstyrker förslaget om att Skolverket regionalt ska hantera antagning till gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Om en regional antagningsorganisation införs enligt förslaget bör denna även omfatta språkinträdning, individuellt alternativ och yrkesinträdning. Man behöver bygga upp en kunskap om de enskilda kommunerna och ha ett nära samarbete med kommuner och rektorer, en kunskap och ett samarbete som i dag finns i nuvarande antagningsorganisation.

Utredningen föreslår att man slår samman flera av de riktade statsbidragen till ett sektorsbidrag och tillför ytterligare resurser. Utredningen föreslår att frågan om ett större

statligt sektorsbidrag utreds vidare och man menar att detta också bör omfatta finansieringen av gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ser positivt på principen med sektorsbidrag då detta avser ett verksamhetsområde utan att vara riktat mot specificerade åtgärder. Ett sektorsbidrag kan därför användas på ett effektivare sätt. Utredningens förslag är att sektorsbidraget ska omfatta undervisning och lärverktyg medan kommunerna ska vara fortsatt ansvariga för skolmältider, lokaler, elevhälsa och ”övrigt”. Förvaltningen anser att sektorsbidraget bör utredas vidare gällande vad som ska ingå i detta för att säkerställa att det kan användas på det sätt som bäst gynnar elevernas utveckling. Förvaltningen ser positivt på att sektorsbidraget ska vara socioekonomiskt viktat, detta då kommuner som Malmö har ett tungt och kostsamt ansvar för det utanförskap som inte är jämnt fördelat mellan kommunerna.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen anser att även gymnasieskolan ska omfattas av den förändrade beräkningen av grundbeloppet som föreslås i 9.2.3 med ett avdrag för de merkostnader kommunen har för att kunna erbjuda plats för de elever som drabbas om fristående skolor drar ner på verksamheten eller stänger ner skolenheter.

Utredningen resonerar i kapitlet om konsekvensanalys hur dess förslag förbättrar möjligheten för ökad gymnasiebehörighet med ökade chanser att fullfölja gymnasiet och därmed påverkan på inträdet på arbetsmarknaden.

En allsidig social sammansättning av elever på skolenheter och undervisningsgrupper har en positiv betydelse för resultaten. Flera av förslagen i utredningen öppnar möjlighet för bättre social sammansättning, det gäller främst de som ger kommunerna verktyg för att arbeta för en sådan utveckling. Kommunala och fristående skolor behöver behandlas likvärdigt, förslaget om införande av avdrag för kommunala merkostnader är en åtgärd som minskar skillnaderna. Då förslagen avser grundskolenämndens verksamhet bör gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens remissvar inte kommentera förslagen djupare.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ser positivt på möjligheten att utredningens förslag kan ge ökad gymnasiebehörighet. Förvaltningen väljer att inte värdera förslagen mer än så utan hänvisar till grundskolenämnden yttrande gällande detta.

En regional antagning till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Skolverkets regi kommer att vara svår att genomföra mot bakgrund av nuvarande samverkansområden och möjligheten att samverka över länsgränser. En regional myndighet har inte förutsättningar att i antagningsfrågor agera på ett tillräckligt flexibelt sätt som dessa samverkansmöjligheter kräver.

Innan ett sektorsbidrag införs behöver detta utredas vidare gällande vad som bör ingå i detta.

För gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden som huvudman innebär förslagen om regional antagning i Skolverkets regi och sektorsbidrag med den omfattning som föreslås försämrade möjligheter att ta ett helhetsansvar med risk att verksamheten inte kan bedrivas på effektivaste sätt.

Ordförande

Juan-Tadeo Espitia (S)

Förvaltningsdirektör

Lars Rehnberg

Centerpartiet och Moderaterna, Liberalerna respektive Sverigedemokraterna inlämnar särskilda yttranden vilka bifogas protokollsutdraget.